

Dosarul nr. 2r-843/21
2-20016630-0102r-27122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: V. Lastavețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

16 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Todica Vadim,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Todica Vadim
împotriva lui Todica Irina cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere
a copiilor minori,

împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituit apelul declarat de Todica Vadim împotriva hotărârii din 05 mai 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 05 februarie 2020, Todica Vadim a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Todica Irina, solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere a
copiilor minori, stabilit prin hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, cu stabilirea cuantumului pensiei în mărime de 2000 de lei pentru fiecare copil.

Prin hotărârea din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost
admisă parțial acțiunea depusă de Todica Vadim. S-a modificat cuantumul pensiei de
întreținere a copiilor minori stabilit prin hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru. S-a încasat de la Todica Vadim în beneficiul lui Irina Todica
pensia de întreținere a copiilor minori xxxx și xxxxx, în cuantum de 1/3 din salariu
și/sau alte venituri, pentru ambii copii, începând cu 05 februarie 2020 și până la
atingerea majoratului de către copiii minori. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 11 mai 2021, Todica Vadim a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată
împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 05 mai 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt
și de drept, pe care se întemeiază apelul, precum și dovada de plată a taxei de stat, le va
prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 17 mai 2021, Todica Irina a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05
mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel,
casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.
Totodată, a indicat apelanta că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază
apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei
instanțe.

Prin încheierea din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererilor de apel depuse de Todica Vadim și Todica Irina și s-a acordat apelanților termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 de lei în cazul lui Todica Vadim. S-a explicat apelanților că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite fără examinare.

La data de 05 august 2021, Todica Irina a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 25 noiembrie 2021, Todica Vadim a depus cerere de apel motivată și a anexat dovada de achitare a taxei de stat, solicitând admiterea cererii de apelului, casarea hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea stabilirii pensiei de întreținere a copiilor minori, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost primită spre examinare cererea de apel depusă de Todica Irina și intentată procedura de apel în cauză civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Todica Vadim împotriva lui Todica Irina.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Todica Vadim împotriva hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

La 03 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Todica Vadim a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului Todica Vadim a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

A indicat că, la 08 noiembrie 2021 a recepționat încheierea instanței de apel din 17 iunie 2021 prin care nu a fost dat curs cererii de apel, însă în perioada 19 noiembrie 2021 - 24 noiembrie 2021 s-a aflat în concediu medical, fapt confirmat prin Ordinul nr. 165 P1/2021 din 19 noiembrie 2021, iar la 25 noiembrie 2021 a depus cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

A menționat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel de restituire a cererii de apel, deoarece a fost în imposibilitate de a o executa, aflându-se în concediu medical, iar cu avocatul Dmitric Anatolie, care i-a reprezentat interesele în prima instanță, a reziliat contractul de asistență juridică.

A susținut că, deși în încheierea contestată instanța indică că termenul de 15 zile a expirat la 23 noiembrie 2021, a emis încheierea de restituire doar la 25 noiembrie 2021, când apelantul a depus cererea de apel motivată, fapt ce confirmă netemeinicia acesteia.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către recurentul Todica Vadim la data de 26 noiembrie 2021, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului (f.d.196).

Astfel, recursul declarat la 03 decembrie 2021 este în termen.

La 27 decembrie 2021 în adresa lui Todica Irina a fost expediată copia recursului declarat de Todica Vadim, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 205), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Todica Vadim.

Nefiind de acord cu hotărârea prime instanțe, la 11 mai 2021, Todica Vadim a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, precum și dovada de plată a taxei de stat, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 17 mai 2021 și Todica Irina a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, a indicat apelanta că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererilor de apel depuse de Todica Vadim și Todica Irina și s-a acordat apelanților termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 de lei în cazul lui Todica Vadim. S-a explicat apelanților că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite fără examinare.

Se reține că la 31 iulie 2021 Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 17 iunie 2021 la adresa de e-mail a apelantei Todica Irina: g.lozovanu@gmail.com, (f.d. 271), iar prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, la adresa de domiciliu al apelantului Todica Vadim indicată în cererea de apel, și anume: *mun. Chișinău, or. Codru, str. Grenoble, 128, bl. 4 ap. 37* și a fost recepționată de către Todica Vadim la data de 08 noiembrie 2021 (f.d.187).

La 05 august 2021, Todica Irina a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 25 noiembrie 2021, Todica Vadim a depus cerere de apel motivată și a anexat dovada de achitare a taxei de stat, solicitând admiterea cererii de apelului, casarea hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea stabilirii pensiei de întreținere a copiilor minori, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost primită spre examinare cererea de apel depusă de Todica Irina și intentată procedura de apel în cauză civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Todica Vadim împotriva lui Todica Irina.

Ca urmare, prin încheierea din 25 noiembrie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul declarat de Todica Vadim împotriva hotărârii din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu prevederile art.112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o

altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective. Instanța ține să menționeze că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora pînă la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă pînă la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Reieșind din norma dată de drept, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora pînă la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă pînă la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, acelui prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Totodată, în conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Todica Vadim, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 17 iunie 2021 a indicat clar termenul (15 zile de la recepționarea încheierii respective), precum și a identificat locul precis (concret) în care apelantul trebuiau să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 de lei.

La data de 25 noiembrie 2021, Todica Vadim a prezentat cererea de apel motivată și a anexat dovada de plată a taxei de stat în sumă de 112,50 de lei. Deci, în termenul indicat de instanța de apel, Todica Vadim nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului, or, termenul a expirat la data de 23 noiembrie 2021.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Or, la caz, se reține că, Todica Vadim, odată ce a recepționat actele de procedură emise de instanța de apel urma să depună diligența necesară pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat.

În acest sens nu poate fi reținut argumentul recurentului Todica Vadim invocat în cererea de recurs precum că în perioada 19 noiembrie 2021 – 24 noiembrie 2021 dânsul s-a aflat în concediu medical, din care considerente s-a aflat în imposibilitate să depună cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat. Or, starea de fapt invocată de recurent nu poate constitui un temei justificativ de omitere a executării actului de procedură, în situația în care recurentul/apelantul, nu a anexat la materialele cauzei certificatul medical care ar confirma cele invocate.

Mai mult ca atât, recurentul/apelant Todica Vadim recepționând încă la 08 noiembrie 2021 copia încheierii din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a dispus

de suficient timp până la data de 19 noiembrie 2021 (data când recurentul a ieșit în concediu medical) de a-și realiza drepturilor sale și să depună în termenul acordat de instanța de apel, apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat.

De altfel, Todica Vadim, fiind cel interesat de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștient că a depus încă la data de 11 mai 2021 cererea de apel nemotivată și netimbrată, trebuia să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv.

Astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Prin urmare, Colegiul consideră că, argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Todica Vadim.

Se menține încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Todica Vadim împotriva lui Todica Irina cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic